

Kék hírek

– **“Kapósak” a szivattyúk** – Az esős idő ellenére is a nyaralók szivattyúi “kapósak” mostanában a tolvajok körében, derült ki a Szarvasi Rendőrkapitányság szokásos keddi sajtótájékoztatóján. Varga András százados három szivattyú eltűnéséről is beszámolt, mindhárom május végén tulajdonították el egyelőre ismeretlen tettesek. Békésszentandrán a Sira-tói üdülőszalon két nyaralóból, míg az Arborétum üdülőszalon egy helyről tettes bejelentést szivattyújuk eltűnéséről. mindhárom helyen 40 ezer forint kár keletkezett.

– **Az ablakon át** – Az ablakot betörve jutottak ismeretlen tettesek június 2-re virradóra a szentandrás Keresztháti üdülőszalon egyik nyaralójába, ahonnan műszaki berendezéseket, horgásbotokat tulajdonítottak el 100 ezer forint kárt okozva a tulajdonosnak. Dévaványán nem törték, hanem kibontották az ablakot ismeretlen tettesek, így hatoltak be a Tátra presszó és vegyesboltba, ahonnan édességeket, dohánnyárt és szeszitalokat tulajdonítottak el, 70 ezer forint kárt okozva.

– **Tyúkot és kakast is** – Május 29-re virradóra egy kardiós tanya óljából ismeretlen tettesek ti-

zenkét tyúkot és a kakast is eltulajdonították. Az okozott kár 11 ezer forint.

– **“Nyugis” rablók** – Nem kapkodott az a két nagyrevesi fiatalember, akik így, egy igazoltatás során rendőrkézre kerültek, s most eljárás folyik ellenük. A két fiatalember június 9-én, hajnalban a Ciprus parkolójában lévő gépkocsi ablakát betörve, abból eltulajdonították a magnót, hangfalastul és egy rádiótelefont. Ezt követően visszamentek a Halász parkolójánál lévő gépkocsijukhoz, s ott várták az Aztékban szórakozó barátaikat. A rendőrség igazoltatta őket, s megtalálta a csomagtartóban a lopott holmit. Kihallgatásukkor az is kiderült, hogy más bűncselekményekkel is alaposan gyanúsíthatók.

– **Ismét jönnek a tűzfások** – Évről-évre visszatérő hír ebben a rovatban az újból feltűnt tűzfások akciója. Most egy szarvasi külterületi tanya jelentkezett egy asszonytól, hogy meghozták a tűzfákat, amit a férje rendelt. A hiszekegy áldozat kifizette a kért 19 ezer forintot, majd miután lepakoltak, s távoztak a tűzfások, derült ki, hogy a férje nem is rendelt semmit, s a lepakolt fa jóval kevesebb, mint a kifizetett vételár.

Recenzió

Ötvenéves a Szarvasi Vas-Fémipari Rt.

(Írta és szerkesztette dr. Kutas Ferenc, Szarvas, 2002)

A hetvenes, nyolcvanas években sorra jelentek meg a város mezőgazdasági és ipari szövetkezeteinek 20, 25, 30 éves jubileumi kiadványai. Most az új évezred első éveiben alig-alig találkozhattunk ilyen összegzésekkel.

Örvendtes kivétel a Szarvasi Vasipari Rt., melynek jogelődje fénykorában az ország egyik legjelentősebb ipari szövetkezete volt. A városban élő családok mintegy negyede-harmada közvetlenül kapcsolódott a Vasiparihoz tagként vagy alkalmazottként.

Elismerés illeti az Rt. vezetőit, hogy szükségét érezték egy pillanatra megállni a fél évszázados mesgyn, s jelentős anyagi áldozattal jubileumi kiadvánnyal lepték meg a régi és az új “vasiparisokat” és Szarvas érdeklődő olvasóközönségét.

A kötet áttekinti az alakulás körülményeit, melyek korántsem voltak olyan drámaiak, mint a tsz-ek esetében, de nem lehetett könnyű az alapító tagoknak eljutni az “enyém” fogalmá-

tól a “miénk”-ig, ha nem is állatállományukat, földjeiket, hanem “csak” gépeiket, szerszámokat kellett a közösbbe vinni.

A szerző összeállította az alapító tagok lexikonicus tömör-szerű életrajzát. Az adatok, fotók beszerzése olykor - néhány év-tizeddel az alapító tagok halála után - már rendkívül nehézséget jelentett. Mégis teljes lett a névsor.

Az író-szerkesztő jól elhatárolható fejezetekben tekinti át a szövetkezet fejlődését és a fejezetek közé iktatott interjúk felidéznek a kor hangulatát, megismerhetjük az ipari tanulóéletét, az 1956-os forradalom szövetkezeti eseményeit, a vasiparis szakember jellegzetes alakját, a szövetkezetbe kerülő dip-

lomás első impresszióit, Székely László elnök - akinek a neve szinte egybeforr a szövetkezetel - visszaemlékezéseit, vagy a középvezető kritikus gondolatait.

A rendszer-váltás a szövetkezetet is új kihívások elé állította, válsághelyzet alakult ki. A szerző elemzi a hasonló gondokkal küzdő szarvasi ipari szövetkezetek megoldási kísérleteit, s megállapítja, hogy csak szigorú megszorító intézkedések, “szövetkezeti Bokros-csomag” útján volt konszolidálható a helyzet.

A Vasipari legújabb kori történetének legfontosabb eseményét a Szarvasi Vas-Fémipari Rt. 1997. évi létrehozása jelentette. A jubileumi kiadvány áttekinti a változásokat. Az elmúlt évek

mutatói az átalakulás helyességét bizonyították, közel háromszorosozódott az Rt. termelési értéke, jelentősen nőtt az export és az átlagbér.

A kötetet archív és új fotók teszik változatosabbá, s rajtuk sokan nézhetnek szembe egykori önmagukkal. A színes, tartalmas és elegáns fedőlap Lőránt Demeter munkája, a nyomdai munkát a kecskeméti M-reál Nyomdában végezték.

A Függelékben irattári anyagok felhasználása útján nyomom szarvasi ipari szövetkezetek megoldási kísérleteit, s megállapítja, hogy csak szigorú megszorító intézkedések, “szövetkezeti Bokros-csomag” útján volt konszolidálható a helyzet.

Mit is kívánhat a recenzens a jubileumi ünnep hangulatában, mint újabb sikeres ötven évet, s a forrásértékű kötethez pedig sok olvasót, mivel a jövőt a múltba való visszapillantás, a tanulságok levonása készíti elő. **Dr. Molitorisz Pál**

Szabványosítók Szarvason

Szarvason tartotta munkaértekezletét az ISO, a Nemzetközi Szabványügyi Világszervezetnek az a munkacsoportja, melynek az öntözés és a vízrendezés gépeinek és eszközeinek a szabványosítása a feladata. Nyolc napig tartózkodtak Szarvason a különböző országok - Kanada, Spanyolország, Mexikó, Egyesült Államok, Izrael, Franciaország - nemzeti szabványügyi bizottságai által delegált szakemberei, összesen huszan, többen miniszteriális

szinten képviselve hazájukat. Mint dr. Lelkes János, a Tessedik Sámuel Főiskola Mezőgazdasági Víz- és Környezetgazdálkodási Karának tudományos főmunkatársa elmondta a bizottság azért választotta munkaértekezlete helyszínül Szarvasot, mert jelenleg egyedül az itteni főiskolai karon folyik az országban öntözéstudományi műszaki kutatás. A szarvasi értekezlet témája a nemzeti szabványosítási bizottságok kritériumainak egyenértékűvé té-

tele a nemzetközi szabványokkal. Ezen kívül együttműködnek egy olyan adatbank létrehozásában, mely az összesen 144 tagország által elvégzett szabványosság vizsgálatát tartalmazza.

A szakemberek magukkal hozták Magyarországra feleségeiket is, akiknek külön program keretében az ország, Békés megye és természetesen Szarvas nevezetességeit mutatták meg a szervezők.

K.Zs.

Napozásról, anyajegyekről

A tudomány jelenlegi állása szerint jobb, ha nem tartózkodunk túl sokat a napon. A bőrrákok, különösen a melanómások (általában anyajegyből kiinduló gyakran áttéteket is okozó rák!) száma az utóbbi időben jelentősen megnövekedett. Ennek oka leginkább az ózonréteg elvékonyodása az UV sugárzás megerősödése.

A nyári hónapokban 10-15 óra között, ha lehetséges, ne napozunk, ne dolgozzunk a tűző napon, főleg ha a TV vagy a rádió is figyelmeztet az erős UVB sugárzásra! Ha nem kerülhető el ez az időszak feltétlenül védeni kell bőrünket megfelelő fényvédőkrémmel vagy megfelelő öltözéssel (szalmakalap! világos hosszú ujjú bőring vagy blúz illetve hosszú szárú nadrág!) Régen a földművesek hasonló öltözetet viseltek kánikula idején, pedig még nehéz fizikai munkát is végeztek.

A kora délelőtti és a késő délutáni órákban is csak fokozatosan emeljük a napon tartózkodás idejét, mert így bőrünk védekezni tud bizonyos mértékig a káros sugarakkal szemben (barnulás, megvastagodás, stb.) Erős UV sugárzás idején felhős időben is védekeznünk kell.

Gyermekek, érzékeny fehér bőrű felnőttek, napallergiások vagy akik bőrén sok anyajegy található, jobb ha minden napon tartózkodás alkalmával magas faktorú fényvédő krémet vagy

naptejet használnak. Strandon vagy vízparton még gondosabban kenjük magunkat, mivel közödt a vízfelület visszaveri a napfényt, ezáltal fokozza annak káros hatását is. Erős UV sugárzás idején megfelelő napszemüveg viselése is javasolt. Egyes gyógyszerek (pl. Doxycyclin, Sumetrolim, Cyprobay) szedése súlyos napégést, fényérzékenységet okozhat, még a legjobban barnuló egyéneknek is! Ilyenkor teljes mértékben kerülni kell a napfényt. Összefoglalva vigyázzunk a bőrünkkel! Lehet, hogy úgy néz ki mindig megújul de azért “emlékszik” minden leégésre. A gykori leégések (már gyermekkortól kezdve) és más károsító tényezők összeadódhatnak az évek során és leggyakrabban 60 éves kor után bőrrákhoz vezethetnek! Néha esetben 30-40 évesen vagy akár gyermekkorban is kialakulhat bőrrák. A bőrrák az esetek döntő többségében csak egy helyi problémát jelent - egy egyszerű kimetszéssel 100%-osan meggyógyul az illető! Ha azonban melanoma alakul ki (amely általában festékes anyajegyből indul ki) és az egyén nem törődik vele, nem fordul orvoshoz hónapokig, évekig, ebben az esetben áttétképződéshez vezet és az életét is veszélyeztetheti. Az idejében jelentkezők, akiknek még csak minimális változás történt anyajegyükön megfelelő és korszerű keze-

léssel meggyógyíthatók. Ezért nagyon fontos az anyajegyek önvizsgálata - ha bármilyen változást észlel anyajegyén, forduljon szakemberhez! Nem a szomszéd-asszonyhoz, aki azt mondja: Ne hogy kivágassa, mert elrákosodik! Azok, akiknél melanómát diagnosztizálnak mindig arról számolnak be, hogy hónapokat, sőt éveket vártak mielőtt szakemberhez fordultak alaposan megváltozott “anyajegyükkel”!

Bőrgondozónknak minden kedden 11-13 óráig anyajegyvizsgálat van - beutaló nem szükséges. Évente kb. 400-500 anyajegy-páciens jelenik meg. A vizsgálat speciális nagyítóval történik - nem fájdalmas! Azokat az anyajegyeket, melyek viszketnek, vagy dörzsölésnek kitett helyen vannak, vagy megváltoztak, sebészetten kivágatjuk (szöveteti vizsgálat mindig készül!) Ezzel mint egy “védőóttással” megelőzzük, kizárjuk a melanoma kialakulásának lehetőségét is! Melanoma vagy annak gyanúja esetén a Gyulai Bőrosztályra vagy a Szegei Bőrklinikára küldjük a pácienseket. Szerencsére évente csak néhány ilyen egyén van. Vigyázzunk a gyermekeink és saját bőrünkkel, minél kevesebbet tartózkodjunk a napon! Évente, félévente vizsgálattassuk meg anyajegyünket bőrgyógyászal!

Dr. Gulyás Mária
bőrgyógyász szakorvos

Vakolókanál helyett...

A képen látható Kazinczy utcai, régi épületben 2001. november 6-án egy új vállalkozás működik, mégpedig a Száraz Építőanyag Kereskedés. A cég vezetője Sarkadi Antal, aki több mint húszesztendő építőipari múlttal a háta mögött döntött úgy, hogy korszerű, száraz építőanyagok forgalmazásával kíván foglalkozni. De mi is az a száraz építőanyag?

– tettük fel a kérdést Sarkadi Antalnak.

– Egyszerűen fogalmazva talán azt mondhatnánk: minden olyan építőanyag, mely nem kíván vakolókanalat.

Az egyszerűen fogalmazva talán azt mondhatnánk: minden olyan építőanyag, mely nem kíván vakolókanalat. A dolog perze ennél kicsit összetettebb. A száraz építőanyagok közé tartoznak például a különböző belső építészeti rendszerek, így az álmennyezet-rendszerek, gipszkarton-rendszerek, a belső válaszfalak kialakításához szükséges anyagok, a padlástér-beépítés különböző szerkezeti rétegei és még sorolhatnám. Természetesen egy-egy álmennyezet kialakításához, vagy egy tetőtér beépítéséhez a gipszkartontól kezdve az utolsó csavarig mindent meg tudnak venni itt egy helyben a Vársárlóink.

– **A gipszkartont úgy tudom, nem régóta használnák Magyarországon az építőiparban.**

– Körülbelül úgy jó tíz éve jelent meg nálunk ez a korszerű építőanyag, s azóta egyre növekszik a népszerűsége.

– **Itt Szarvason is?**

– Igen, itt is egyre többen döntenek a gyorsan beépíthető, kedvező árú száraz építőanyagok mellett. Ilyen például a nálunk kapható Lafarge gipszkarton, az Owens Corning hőszigetelő terméksalád, vagy az ICO PAL vízszigetelő lemezei, illetve modifikált nehézsúlyú lemezei, melyek a lapostetők ideális zárórétégül szolgálhatnak. S ha már a tetők-nél tartunk: egyre keresettebbek az ICO PAL finnországi gyárában előállított tetőszinde-

lyek is. Igen jó minőségű – s nem utolsó sorban megfizethető árú – “Fakro” márkájú tetőtéri ablakokat is kínálnak. Emellett vásárolhatnak nálunk laminált padlóburkolókat, belső térelválasztásra szolgáló dekornádat, LB és Baumit külső hőszigetelő vakolatrendszereket és még sokminden mást is, igen szolid áron.

– **Azt hiszem, az itteni fizetőképes keresletet figyelembe véve valóban fontos szempont kell legyen a megfizethetőség.**

– Ez így van, ugyanakkor mi nagyon figyelünk arra, hogy ez semmiképpen ne menjen a minőség rovására. S ha már a minőségéről és az árnál tartunk, hadd hívjam fel a figyelmet egy újdonságra, az ún. “Protektor” profilházra, mellyel kapcsolatban szívesen adunk bővebb tájékoztatást is a hozzánk fordulónak. Egyébként Magyarországon jónéhány ilyen ház felépült már, s június 12-16. között a Békéscsabai Építőipari Vásáron is megtekinthető – építés közben.

– **Mit “tud” ez a profilház?**

– Ez egy könnyűszerkezetes építési forma, nevezhetnénk akár “szendvichháznak” is. Igen rövid idő alatt (kb. 3 hónap) kulcsra-kész állapotig felépíthető. Nagyon jó hőszigetelő tulajdonságokkal rendelkezik, s nem is drágább, mint a hagyományos építési formák. – **Jelentheti ez azt, hogy a nem is olyan távoli jövőben elfelejtethetjük a falazást, a vakolókanalat?**

– A dolgok természetesen nem változnak ilyen gyorsan, de a jövő mindenképpen a száraz építőanyagok, a könnyűszerkezetes építési forma irányába mutat. Természetesen mi itt Szarvason, a Kazinczy u. 9. szám alatti üzletben nem csak eladással foglalkozunk, hanem megfelelő szaktanácsadással, beépítési útmutatókkal is szolgálunk a hozzánk forduló közületi és egyéni vásárlók részére. (x)

